

Когнітивна психологія та історія расизму

Надія Славченко
Національний Авіаційний Університет
Київ, Україна

Анотація. Темою дослідження даної наукової роботи виступає історія виникнення та розвитку расизму у сучасному суспільстві та когнітивна сторона психології даного суспільного явища. Основною метою даного дослідження є пізнання історії виникнення цього явища та шляхи його поширення в давні часи і в наш час. В науковій роботі аналізувалися літературні праці та роботи багатьох філософів та науковців, які піднімали питання расової дискримінації та явища расизму у суспільстві. Завдяки дослідженням і вивченню проблеми, вдалося з'ясувати, що когнітивна психологія расизму залежить від генного успадкування людини і впливу суспільства на формування звичок в період становлення світогляду молодшої особи. Вдалося виявити витоки расизму та хід поширення расистських теорій і вчень на протязі історії людства. З'ясувався вплив соціальної культури та молодіжних радикальних організацій на поширення расового вчення в сучасному суспільстві.

Ключові слова: расизм, когнітивна психологія, історія, науковці, суспільне явище.

Cognitive psychology and the history of racism

Nadiya Slavchenko
National Aviation University
Kyiv, Ukraine

Abstract. The theme of this research is the history of the emergence and development of racism in modern society and the cognitive side of the psychology of this social phenomenon. The main purpose of this study is the cognition of the history of the occurrence of this phenomenon and the ways of its spread in Ancient times and nowadays. There were analyzed literary works and the works of many philosophers and scholars who raised issues of racial discrimination and the phenomenon of racism in society. Due to research and study of the problem, it was found that the cognitive psychology of racism depends on the genetic inheritance of man and the influence of society on the **formation of habits in the period of the formation of a young person's** worldview. The origins of racism and the progress of the spread of racist theories and doctrines throughout the history of mankind were identified. The influence of social culture and youth radical organizations on the spread of racial teaching in modern society was revealed.

Key words: racism, cognitive psychology, history, scholars, social phenomenon.

Вступ

Ми живемо в бентежному і жахливому світі. Кожного дня по телевізору і в Інтернеті ми бачимо приклади жорстокого поводження і відносин між людьми. Для всіх нас давно стало буденним дивитись на те, як страждають інші люди. Ми любимо жорстокі фільми, дивимось на вбивство людей, нас зацікавлюють бойові

дії, ми давно перестали звертати увагу на спосіб життя яким зацікавлюються наші діти.

Однією з найбільш ганебних і тривожних проблем в нашому суспільстві являється проблема расизму. Не дивлячись на те, що у багатьох країнах расизм являється забороненим і за нього наказують кримінально, досить великий процент населення Землі схиляється до проявів цього ганебного явища в більшій чи меншій мірі. Миротворчі організації і гуманні угруповання людей, які гуртуються навколо ідеї рівноправ'я всіх народів, кожного дня показують нам приклади дотримання антирасизму і рівності всіх людей у світі. Ми бачимо заклики проти расизму у спорті, у рекламах, у соціальних телепередачах і Інтернеті, проте, це мізерна частинка закликів, які впливають лише на невелике число людей. І цього, звісно, мало для повного викорінення расизму, який прийшов в наші часи з давніх-давен.

Наука каже нам що, расизм - це система світоглядів, в основі яких лежать переконання про фізичну і розумову нерівноцінність людських рас і їх вплив на культуру і історію.

Слово "расизм" прийшло до нас із французької мови. Проте воно давно відійшло від своїх першоджерел, коли походило від слів "рід" чи "сім'я". В XIV столітті було прийнято показувати привселюдно свою приналежність до дворянства, чи вищого класу населення. Особливо у Франції дворянин, чи просто багаті люди, хизувалися своєю "голубою кров'ю". Уже тоді вислів "вища раса" почав набирати популярності, що являлось своєрідною дискримінацією людей, які не належали до дворян і не мали ніяких титулів. В ті часи в Європі цінувалась зовнішність людини із світлим кольором шкіри. Своєрідною ненавистю до темношкірих і до людей з не світлим кольором шкіри європейці, а зокрема іспанці і французи прониклись внаслідок багаторічних загарбань з боку мусульман і арабів у Західній Європі. Уже тоді зароджуються перші витoki расизму. Починають порівнюватися люди не за характером, а за їх зовнішнім виглядом. Було прийнято вважати, що людина зі світлим кольором шкіри є чистокровнішою і кращою від всіх інших (Сборник статей "Расизм, ксенофобия, дискриминация...", 2013).

В людській підсвідомості, а саме зі сторони когнітивної психології, расизм почав зароджуватися ще в середні віки. Звісно, свого піку це явище набуло в Північній Америці. Всі знають, а якщо не знають, то звісно чули про те, що в Сполучених Штатах у часи здобуття цією країною незалежності, расизм став буденною річчю. Білі люди виступали в ролі хазяїнів і заставляли чорношкірих бути рабами. Здебільшого раби трудилися на плантаціях, виконували буденну роботу, важко працювали і отримували лише харчі на прожиття. Це були люди, завезені із африканських колоній Великої Британії і Америки. Після здобуття Сполученими Штатами незалежності, у 1865 році, рабовласництво в цій країні було офіційно відмінено. Проте, на протязі багатьох десятиріч, чорношкіра раса на цьому континенті і у цілому світі, дискримінувалась і вважалась нижчою (Исторические корни расизма).

Протягом історії, людська психологія закувала в своїй підсвідомості негативне ставлення до оточення, яке певним чином відрізняється зовнішністю. В підсвідомості і психології білих людей зберігається відраза до осіб, які мають інший колір шкіри. Хоча в сьогоднішньому світі нема рабовласництва і расизм не проявляється настільки масово як в минулому столітті, це явище далеко не повністю викорінено із нашого суспільства.

Проблемою явища расизму на протязі десятиліть цікавились і вивчали різні науковці і письменники. Зокрема цю проблему описували і аналізували у своїх роботах наступні люди: Д. Мятт "Чому расизм правий?", В. А. Шнирельман "Поріг толерантності расизму", Ален де Бенуа "Що таке расизм?", А. Ренд "Про расизм", Е. Гідденс "Раси, расизм і нерівності", та багато інших.

Метою даного дослідження являється пізнання виникнення расизму, а також розуміння історії і послідовності подій, які спричинили масові прояви цього явища у світі і в окремих регіонах. Також, метою є вивчення і пізнання когнітивної психології, як психічного розладу в підсвідомості деяких людей, які яро підтримують расизм. Розбір можливості виникнення послідовних думок і навколишнє сприйняття світу, яке в підсвідомості закарбовується і в подальшому житті перетворює соціальну особу на людину, схильну до расизму.

Новизною в цій науковій роботі виступають методи дослідження, які збудовані на вивченні психології людини, сформованої на протязі багатьох століть, в відношенні до інших рас. Новими є погляди, які вказують на те, що расизм, в певній мірі, залежить від психічних розладів і частково може вважатись захворюванням підсвідомості людини.

Вибір теми наукової роботи пов'язаний зі збільшенням проявів расизму в сучасному світі і відсутністю розумного роз'яснення цієї проблеми на підсвідомому рівні.

В цій роботі виділяються три основні теми дослідження:

- ✓ Історія виникнення та поширення расизму у світі.
- ✓ Когнітивна психологія расизму, як прояв порушення свідомості.
- ✓ Расизм у сучасному світі та прояви расизму у неформальних молодіжних об'єднаннях.

Щоб мета дослідження була досягнута в повній мірі, був використаний теоретичний метод: аналіз літературознавчої, методичної, філософської літератури з теми дослідження, порівняння, синтез, розбір думок і винесення висновків.

Історія виникнення та поширення расизму у світі

Для повного дослідження і розкриттям наукової роботи слід звернутися до джерел, які розповідають нам про витоки расизму і про історію його створення. Також, використаємо джерела та інформацію, яка розповідає про поширення расизму та найбільш явні випадки його прояву на протязі історії. Проаналізуємо вплив політичних ситуацій та керівних угруповань країн на створення расистських середовищ та використання явища расизму для дестабілізації ситуації у соціумі.

Хоча поняття слова "расизм" з'явилося в середньовіччі, прояви цього соціального явища ми знаходимо в набагато раніших джерелах. Так, відомо, що у древньому Єгипті були вже перші прояви явища негативного ставлення до чорношкірих людей. На другому водоспаді Нілу, за наказом фараона Соссостриса III було вибито на стіні спеціальний надпис. В ньому було вказано, що всякому чорношкірому чоловіку, який прийшов з інших земель, забороняється перетинати Ніл на лодці, чи входити в єгипетські землі, окрім людей, які прийшли торгувати (Рогинский и Левин, 1955).

На протязі багатьох років антропологи-расисти посилялися на працю Арістотеля, яка отримала назву "Теорія природності рабства". Але варто відмітити, що Арістотель писав про рабів не як про людей інших рас, а взагалі про рабів, як клас. Як відомо, в древньому Римі і Греції рабами були не лише темношкірі люди.

На протязі історії так склалось, що рабами ставали ті раси, які не могли себе захистити і це були не лише темношкірі (Якубов, 1999).

Варто відзначити, що однією з перших відомих і впливових праць про явище расизму, стала збірка роздумів французького філософа і історика Ж. А. Гобіно. Він одним з перших описав расизм, як повноправне явище у суспільстві. Цей науковець вважав, що істинно найвищою расою вважається арійська. При цьому, він не доводив ніяких описів і зовнішнього вигляду цієї раси. В одних своїх думках він висловлювався, що у арійців повинна бути округла голова, а в інших, що їхня голова продовгувата. Інколи Гобіно писав, що арійці мали світлі і темно-зелені очі, а інколи, що в них були темнокарі очі. Не дивлячись на цю путанину у словах автора, багато послідовників і дослідників, які базували свої вчення і висновки на основі цієї праці, побачили істину правду в словах філософа. Багато расистських концепцій взяли свій початок саме з основи теорії Гобіно (Рис. 1) (Попков и Тюгашев, 2006).

Рис. 1. Жозеф Артюр де Гобіно (Википедия. Свободная энциклопедия. Гобіно, Жозеф Артюр де).

Відомий в історії є випадок, коли Англія і Франція направила міністру закордонних справ США Калгоуну ноту протесту, в якій закликали звільнити всіх негрів і припинити работоргівлю в Сполучених Штатах. Міністр був настільки вражений цією заявою, оскільки вважав рабовласництво і расизм нормальним соціальним явищем, що не знав як відповісти двом могутнім європейським державам. Зрештою, Калгоун написав листа, в якому пояснював, що темношкірі люди являються окремою породою людей, яких можна використовувати як рабів і в цьому немає нічого дивного, чи антигуманного (Шнирельман).

В 1863 році було створено Лондонську антропологічну спілку. Під час її першого засідання відомий англійський науковець і антрополог Джеймс Гент виступав з доповіддю на тему "Місце негра в природі". В своїй доповіді він надав досить багато доказів того, що негри не являються людьми, а мають дуже багато тваринних інстинктів і найнегативніші риси характеру, які не притаманні білим людям.

Історія розповідає нам про безліч праць і робіт, які були створені, так званими теоретиками расизму. Важе де Ляпуж у своїй роботі "Про анатомічну будову черепа" висловив припущення, що завдяки широкому черепу, який відрізняє білу расу від темношкірої, мозок європейців являється більш розвиненими, в той час, коли негроїдна раса не може думати і діяти не більше ніж на варварську рівні. «Психологія народів и мас» - книга французького соціолога Гюстава ЛеБонна, який висловлював думки, що соціальна рівність - це явище, яке не може об'єктивно сприйматися природою і являється неправильним, в той час, як класова боротьба і нерівність являється нормальним розвитком суспільства і правильно побудованою системою в природі (Лебонн, 1995).

Альфред Плетц випустив книгу, яка отримала назву "Основи расової гігієни". Він порівнює білу расу із чистим явищем у суспільстві, яке повинно створювати нові горизонти в історії. Автор каже, що європеїдна раса повинна відчувати себе лицарями життя, бути прекрасною і потужною, залишатися проявом суспільства, з якого виникає усе земне щастя (Плётц, 1895).

Після того, як громадянська війна в США закінчилась і рабство було відмінено, залишилось дуже багато людей, які були незадоволені подібним рішенням і покращенням відношення держави до темношкірих. В підсвідомості людей заклалась думка, що біла раса являється вищою ніж чорна. На тлі цих незадоволень громадськості, на території Сполучених Штатів з'явилась організація, яка називала себе Ку-клукс-клан (Рис. 2).

Рис. 2. Ку-клукс-клан (Секретная организация «Ку-клукс-клан»: начало пути).

Сумнозвісною є історія діяльності цієї організації. На ранніх стадіях свого існування, члени цього формування скакали на конях по вулицях, замотані в білі простині, лякаючи людей. Згодом, коли в організації налічувалось вже декілька сотень людей, вони почали вбивати темношкірих. Члені організації давали спеціальну клятву, основними рядками котрої було "недопущення рівності білих і чорних". Діяльність Ку-клукс-клану надовго залишилась в пам'яті американських

громадян. До сьогодні на території Сполучених Штатів знаходяться люди, які активно підтримують ідею цієї секти. Це свідчить про значну міру впливу на світогляд американських жителів зі сторони цієї організації (Стетсон, 1955).

Крім діяльності Ку-клукс-клану, в Штатах, після прийняття тринадцятої поправки, яка скасувала работоргівлю, більшість громадян почали особливо негативно відноситися до темношкірих. Тринадцята поправка оголошувала всіх негрів рівними за правами з білими людьми. Проте, американське суспільство не могло повністю досягнути і прийняти таку інформацію, оскільки на протязі багатьох десятиліть темношкірі люди були рабами і не мали взагалі ніяких прав. Не дивлячись на те, що права негрів були підтверджені законодавством, більшість адміністративних та місцевих органів управління не визнавали подібний закон. Після 1865 року в Америці набуло особливої популярності таке явище, як расова сегрегація. Органи управління містами і адміністраціями приймали спеціальні поправки до законів, які принижували і дискримінували права темношкірих громадян. Для прикладу, в штаті Алабама в автобусі перші ряди були призначені тільки для білих пасажирів. Безліч університетів, коледжів і шкіл відмовлялися приймати темношкірих абітурієнтів. Внаслідок таких дій, темношкіре населення оголосило бойкот. В школах такі ситуації призводили навіть до збройного конфлікту (Новиков).

Внаслідок боротьби з расизмом і сегрегацією, в 1941 році американською владою було внесено багато поправок до законів і заборон. Завдяки такій системі злагоджених дій американської влади і початку Другої світової війни, сегрегація була практично знищена. Хоча і до сьогодні в американському суспільстві вона залишається однією з ключових проблем.

Після того, коли світ побачила всім відома теорія еволюції Дарвіна, науковці, опираючись на неї, почали один за одним доводити, що негри це не люди, які еволюціонували у природі і стали розумними істотами, а зовсім інші тварини, які не можуть співвідноситися з білими людьми як споріднені.

Яскраво виражені расистські позиції панували в Європі на початку XX століття, в період Першої і Другої світової війни. Адольф Гітлер, як відомо, сповідував політику вищої німецької раси. Він вірив, що тільки європейська, а саме арійська раса, являється однією чистокривною і може панувати на Землі. Всі ми пам'ятаємо, до чого призвела така позиція думок Гітлера і його політика стосовно інших рас.

Коли ми говоримо про расизм, це не означає відношення білошкірої і темношкірої людини. Не тільки в Європі політики приходили до обговорення і використання подібного явища. Коли Японія починала колоніальну експансію в інші країни, то її керівники придумали теорію "японської раси". Спираючись на цю теорію, японські завоювачі захоплювали інші території, пояснюючи це тим, що японці являються вищими над всіма іншими азіатськими расами і мають панувати над ними (Конрад, 1923).

У сучасний період розвитку науки, багато письменників, філософів і науковців заново ставлять перед собою проблему явища расизму у світі. Письменник Цветан Тодоров (Рис. 3) у своїй книзі "Раса і расизм" описує багатокласове явище расизму, не тільки між народами, але і всередині кожної нації. Цей письменник найбільш точно описав всі сторони і аспекти явища в соціальному суспільстві. Він займає позицію кожного народу і дозволяє нам розглядати расизм з тої сторони, з якої її бачить кожна конкретна людина, яка зачисляє себе до певної соціальної групи (Тодоров, 1998).

Рис. 3. Цветан Тодоров (Во Франції скончался известный литературовед Цветан Тодоров)

В наш час, завдяки можливості мати достовірні історичні дані, а також, приклади поведінки людей з минулого, сьогоденні люди наслідують своїх предків і на підсвідомому рівні дехто залишається расистом.

Когнітивна психологія расизму, як прояв порушення свідомості

Для людей, які не являються спеціалістами і науковцями у сфері вивчення расизму, явище раси є синонімом зовнішніх признаков людини. Колір шкіри, в такому випадку, незаконного отримав дуже велике значення. В даний час різні політичні організації і керівні угруповання використовують теорію раси, як інструмент керування певними групами людей. Дійсно, у психології людини на підсвідомому рівні закладалися певні орієнтири, за допомогою яких люди розділяють один одного по приналежності до певної раси. Кожному з нас важко уявити, що всі люди на Землі рівні. Ідучи по вулиці і бачачи людину, яка за зовнішніми ознаками відрізняється від нас, ми одразу звертаємо на це увагу. Із цим важко щось вдіяти, оскільки така поведінка заложена в нас майже інстинктивно і на підсвідомому рівні. Люди, які не мають ніяких соціальних і психічних відхилень, не дивлячись на те, що розуміють цю різницю, ставляться до неї абсолютно адекватно і нормально. Наш мозок сприймає людину, не схожу на нас самих зовнішністю, але не проявляє до неї агресії, чи якоїсь відрази. Проте, є люди, які при зустрічі з людиною, яка належить до іншої раси, сприймають її неадекватно, а в деяких випадках, навіть ворожо і агресивно.

У таких людей, як і у кожного з нас, закладені певні принципи сприймання навколишнього середовища і спілкування з людьми. Проте, у них більш загострене у підсвідомості сприйняття інших рас. Є багато причин, завдяки яким у цих людей сформувався певний світогляд, який не дозволяє сприймати адекватно інші національності і типи населення нашої планети.

Деякі вчені стверджують, що проявлення людського расизму можна співставити з такою поведінкою у тварин, як явище етологічної ізоляції. Як відомо, тварини на підсвідомому рівні відчувають агресію і неприязнь, яка проявляється по співвідношенню до близьких їм видами і підвидам. В книзі біолога і науковця Дольника В. Р. "Непослушное дитя биосферы" (2009), ми можемо знайти факти, які вказують на схожість явища расизму і поведінки між деякими групами тварин.

Біологічно така поведінка пояснюється заборонаю на створення змішаних пар між схожими підвидами тварин. Таким чином, враховуючи теорію про еволюцію людини від тваринного світу, можна зробити допущення, що ксенофобія залишилась в психіці людини навіть в сьогоdnішній день і проявляє себе в вигляді явища расизму (Нитобург, 1997).

Учені давно дійшли висновку, що подібна поведінка являється психічним відхиленням і поділили явище расизму на декілька видів:

- Домінантний вид проявляється із ненавистю і перетворюється на неприховану агресію і примінення сили по відношенні до інших рас.

- Аверсивний, коли особа переконана в тому, що вона вища ніж інша раса, але не застосовує фізичного впливу. Як правило, в таких випадках, індивідум просто ігнорує інші раси, вони викликають у нього огиду.

- Підсвідомий расизм - викликає страх перед іншими расами.

Саме доміантний вид расизму є психічним відхиленням, яке потребує лікування і проходження спеціальних курсів у психіатра. Причиною такої поведінки у деяких людей являється сформована на протязі багатьох років когнітивна психологія. Тобто набуто на протязі певного часу світосприйняття, завдяки відчуттям, почуттям, особистому досвіду і соціальним прикладам. Неможливо відкидати той факт, що расизм може передаватися на генному рівні із покоління в покоління. Є велика ймовірність того, що людина, яка страждає доміантним проявом расизму, мала предків, які відчували ті ж самі емоції при зустрічі з людьми іншої раси. В деякій мірі, доміантних расистів не можна звинувачувати за їх соціальне ставлення до інших груп населення, оскільки їхню підсвідомість, яка формувалась на генному рівні із покоління в покоління, дуже важко змінити за короткий період часу.

Цікаві ідеї і нові заключення та висновки робить у своїй книзі "Бремя белых. Необыкновенный расизм" автор Андрей Буровский. В своїй книзі автор всесторонньо розглядає проблему соціального явища расизму та по новому показує читачу усі аспекти і сторони цього поняття. Автор стверджує що кожна раса по відношенню до іншої національності являється расистською, не дивлячись на те, в якій мірі агресії народи сприймають один одного (Буровский, 2011).

У збірці статей "Расизм, ксенофобия, дискриминация. Какими мы их увидели..." описані найбільш цікаві випадки, які відбувалися із людьми, так чи інакше зв'язаними з расовою дискримінацією. Багаточисленні автори статей, які являються науковцями, філософами, літераторами роздумують над темою сучасного світового расизму і приводять багато прикладів та пояснень його виникнення та просування територією планети сьогодні. У цій збірці можна знайти пояснення когнітивної психології расистських поглядів. А саме, причетність яскраво-вираженого расизму до підсвідомої дії мозку.

Расизм у сучасному світі та прояви расизму у неформальних молодіжних об'єднаннях

Останнім часом найбільшої популярності почали набирати молодіжні організації, які відносяться до певного неформального руху. Як правило, неформали являються послідовниками певної ідеології, яка була висунута у минулому. Так, на сьогодні найбільш популярними являються представники націоналістичних, неонацистських, фашистських та інших угруповань. Фактом являється і те, що представники футбольних фанатів, які часто називають себе хуліганами, з кожним днем все частіше порівнюють свою діяльність і любов до

спорту з проявами відкритої агресії проти темношкірих, євреїв, гомосексуалістів та інших класів населення, які чимось відрізняються від основної маси.

Ми розглядаємо ці молодіжні угруповання, як основний фактор впливу на підсвідомість і розвиток расистських думок в розумінні молоді, яка з часом в зрілому соціумі притримуватиметься тих поглядів, які були нав'язані їй на ранніх стадіях формування особистості. Не можна відкидати також і той факт, що молодіжні угруповання, яким притаманні прояви расизму, являються частиною історії расистських світоглядів в наш час

Одним з найбільш популярних і відомих угруповань неформалів на даний час являються скінхеди. Як правило, це представники ультраправих і націоналістичного рухів. Вони вирізняються своїм кричущим вбранням, джинсами, високими черевиками і унікальними зачісками (Поляков, 2008).

Ці угруповання має своїх представників у різних країнах, вони створюють активні бойові групи, які діють проти темношкірих раб, та людей, які не мають прямої приналежності до арійців. В різних країнах скінхеди ведуть свою "війну" проти конкретних національностей, зокрема і в Україні та Росії (Рис. 4).

Рис. 4. Скінхеди (Современные скінхеды: хто вони? 2012)

Наприклад, в Німеччині вони виступають проти турків, в східній Європі проти циган, в Британії - азіатів, в Франції - негрів. Крім того, в багатьох країнах вони з особливою неприязністю ставляться до бездомних, наркоманів, гомосексуалістів і інших людей, які, за переконанням скінхедів, відносяться до негативних верств населення.

Значний вплив на формування расизму в сучасному світі створила така організація, як Націонал-соціалістичний рух. Створений він був у 1970-х роках в США. Дана організація виступає проти нелегальної еміграції, мусульман, темношкірих і євреїв. Вона має філіали по всьому світу. Її дії призводять до масових демонстрацій, акцій протесту і багатонаціональних безпорядків (Поляков, 2008).

Всі ми привикли говорити про расизм проти темношкірого населення. Проте, в наш час існує так званий зворотній расизм. На ранніх етапах він був створений у Південно-Африканській Республіці і в Сполучених Штатах серед людей негроїдної

раси, які вважали себе набагато кращими і вищими від людей європеїдної раси. Такі дії з боку темношкірого населення виникли у відповідь на багаторічний "білий" расизм. Сьогодні представники негроїдної раси говорять про те, що на протязі багатьох сторіч вони були рабами для білих людей, а тепер прийшов час, щоб все відбувалося навпаки. На основі цих висловлювань створюються спеціальні групи людей, які засновують свої угруповання і навіть партії, основною задачею їх являється приниження білої раси і возвеличення темношкірих (Лапуж, 2014).

Висновки

У науковій роботі розглянута історія виникнення расизму та когнітивної психології цього явища у світі. Вивчено багато літературних творів і наукових праць, згідно яких науковці та філософи будували своє пізнання, стосовно цього явища. На основі багатьох висловлювань і праць філософів, на протязі тисячоліть формувалася сучасна проблема расизму у соціумі.

Аналіз літературних джерел та наукових праць показують нам, що расизм бере свій початок далеко в минулому. Він не є новітнім явищем, яке виникло у XVIII-XIX столітті. Завдяки історичним архівам і відомостям, які ми знайшли, можна стверджувати, що расизм бере свій початок в древні часи, в Стародавній Греції, а також, у в Стародавньому Єгипті. Завдяки аналізу праць теоретиків расизму, можна зробити висновок що конкретна категорія людей попадала під вплив подій і науковців, які творили і популяризували свої висловлювання в конкретний період історії і часу.

В науковій роботі досліджено період виникнення і становлення расистських вчень, які мали місце у середньовічній Європі та Європі XVIII-XIX століття. Можна зробити висновок, що в окремих регіонах і країнах у світі явища расизму спостерігаються завдяки історичному і суспільному розвитку, а також завдяки роботі неформальних молодіжних угруповань, які значною мірою впливають на несформовану свідомість молоді. Когнітивна психологія расизму значною мірою виправдовує деякі дії агресивно налаштованих людей, які проявляють домінуючий вид подібної поведінки. Завдяки розкриттю тем, які піднесені в науковій роботі, можна зробити висновок, що психологія і когнітивне сприйняття світу людиною, яку можна віднести до расистів, отримується внаслідок частково спадкової інформації, а також, внаслідок зовнішнього впливу навколишнього соціуму.

Кожна людина самостійно обирає для себе ту поведінку, яку вважає потрібною, але жоден з нас не може повністю оволодіти керуванням своєї підсвідомості і когнітивної психіки. Саме тому, в деяких випадках, у індивіда проявляється явище расизму в більшій чи меншій мірі. З часом людина, при бажанні, може значно зменшити свої негативні емоції і викид агресії на особистостей, які являються представниками інших націй. Все залежить від бажання людиною змінюватись і ставати кращою.

Список використаної літератури:

- Большая актуальная политическая энциклопедия. Скинхеды.* Режим доступа: <http://politike.ru/dictionary/839/word/skinhedy>
- Буровский, А.(2011). *Бремя белых. Необыкновенный расизм.* Яуза-пресс.
- Википедия. Свободная энциклопедия.* Гобино, Жозеф Артур де. Режим доступа: https://ru.wikipedia.org/wiki/Гобино,_Жозеф_Артур_де

- Википедия. Свободная энциклопедия. Национал-социалистическое движение (США). Режим доступа: [http://ru.wikipedia.org/wiki/Национал-социалистическое_движение_\(США\)](http://ru.wikipedia.org/wiki/Национал-социалистическое_движение_(США))
- Википедия. Свободная энциклопедия. Режим доступа: https://ru.wikipedia.org/wiki/Рабство_в_США
- Википедия. Свободная энциклопедия. Скинхеды. Режим доступа: <http://ru.wikipedia.org/wiki/Скинхеды>
- Википедия. Свободная энциклопедия. Чёрный расизм. Режим доступа: http://ru.wikipedia.org/wiki/Чёрный_расизм
- Во Франции скончался известный литературовед Цветан Тодоров. BBC: Русская служба. Режим доступа: <http://www.bbc.com/russian/news-38901796>
- Дольника, В. Р. (2009). *Непослушное дитя биосферы*. СПб.: Петроглиф, 352 с.
- Журнал "Обзор современной психиатрии", 19 (2003).
- Исторические корни расизма. Режим доступа: //URL: <http://www.antifa.ru/523.html>
- История расизма. Режим доступа: http://studbooks.net/700217/sotsiologiya/istoriya_rasizma
- Конрад, Н. И. (1923). *Япония. Народ и государство*. Исторический очерк. Пг.
- Лапуж, Ж. де (2014). *Ариец и его социальная роль*. М.: Кучково поле.
- Лебонн, Г. (1995). *Психология народов и масс*. Изд. "Макет", СПб.
- Нитобург, Э. (1997). США: цветной барьер в прошлом и настоящем (рус.). *Новая и новейшая история*, 2.
- Новиков, О. Г. Формирование идеологии африкано-американского движения «Власть черным» в 50-60гг. XX века. Режим доступа: <http://warrax.net/87/blackrasism.html>
- Плётц, А. (1895). *Основы расовой гигиены*. Берлин: Фишер.
- Поляков, Л. (2008). *История антисемитизма. Эпоха знаний*. Перевод с французского В. Лобанова и М. Огняновой. Мосты культуры, Москва, Gesharim, Jerusalem, 565 стр.
- Попков, Ю. В, Тюгашев, Е. А. (2006). *Философия Севера: коренные малочисленные народы Севера в сценариях мироустройства*. Салехард; Новосибирск: Сибирское научное издательство, 376 с.
- Рогинский, Я. Я., Левин, М. Г. (1955). *Основы антропологии*. Москва.
- Сборник статей "Расизм, ксенофобия, дискриминация. Какими мы их увидели..." (2013). Москва: Библиотека журнала "Неприкосновенный запас".
- Секретная организация «Ку-клукс-клан»: начало пути. Режим доступа: <https://via-midgard.com/news/sekretnaya-organizaciya-ku-kluks-klan-nachalo-puti.htm>
- Современные скинхеды: кто они? (2012). Режим доступа: <http://repin.info/kriminalnoe-chtivo/sovremennye-skinhedy-kto-oni>
- Стетсон, К. (1955). *Я был в Ку-Клукс-Клане*. Издательство иностранной литературы, 317 с.
- Тодоров, Ц. (1998). *Раса и расизм*. НЛО, 34.
- Філософський енциклопедичний словник (1983). Радянська енциклопедія, с. 565.
- Шнирельман, В. Новый расизм в России. Режим доступа: http://www.manwb.ru/articles/world_today/tolerance/NewRasizm_VikSHnir/
- Якубов, В. С. (1999). *Расизм и его корни*. Москва.